

Mötesanteckningar Kunskapsråd kirurgi och cancer

Datum: 2023-11-15

Tid: 8.30-12.00

Plats: Digitalt

Punkt 1 - 2 tillsammans med övriga kunskapsråd

Punkt 3 – 8 Kunskapsråd kirurgi och cancer

Närvarande

Tjänstepersoner

Jessica Frisk, ordf.

Region Östergötland

Charlotte Sand, sekr.

Region Östergötland

Ida Dånmark

Region Östergötland

Martin Takac

Region Jönköpings län, *punkt 1-2*

Susanne Yngvesson

Region Jönköpings län, *punkt 1-2*

Johan Rosenqvist

Region Kalmar län

Sammy Klaff

Representant primärvård

Ordf. Regionala programområden (RPO)

Martin Takac

RPO Cancersjukdomar, *punkt 1-2*

Srinivas Uppugunduri

RPO Cancersjukdomar, *punkt 1-2*

Birgitta Stymne

RPO Hud- och könssjukdomar

Katri Nieminen

RPO Kvinnosjukdomar och förlossning

Ingrid Erlandsson

RPO Njur- och urinvägssjukdomar

Johan Liliequist

RPO Rörelseorganens sjukdomar

Förhindrade

Sibylle Loo

Region Kalmar län

Henrik Hjortswang

RPO Mag- och tarmsjukdomar

Niklas Zar

RPO Kirurgi och plastikkirurgi

Johan D Söderholm

Linköpings universitet, forskningsrepresentant

1. Inledning gemensamt möte

Mats Petersson, ordförande i KR Medicin och akut vård hälsar välkommen till den gemensamma delen av mötet. Han informerar kort om Kunskapsrådets uppdrag, de patientlöften som finns och strukturen för samarbetet inom Sydöstra sjukvårdsregionen.

Susanne Yngvesson informerar om aktuella frågor från Regionsjukvårdsledningens möte den 26 oktober och de remisser som publiceras idag med svarsdatum den 14 februari 2024.

Mer information finns i [RSLs mötesanteckningar och](#)

[Samordnade remissvar - Sydöstra sjukvårdsregionen \(sydostrasjukvardsregionen.se\)](#)

2. Hälsöfrämjande arbete

Maria Elgstrand informerar om aktiviteter och statusläge för arbetet med hälsöfrämjande insatser i RPO Hälsöfrämjande och Pernilla Järnvall Hint ger exempel på hälsöfrämjande och förebyggande insatser inom RPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin.

Det övergripande målet för den nationella folkhälsopolitiken är att skapa samhällliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation (30 år). Utvecklingen just nu går åt motsatt håll.

Utmaningar:

- En allt äldre befolkning som ger ökat sjukvårdsbehov
- Ökad ojämlikhet i hälsa i befolkningen och olika grupper har olika förutsättningar att ta hand om sin hälsa
- Ökande kompetens- och resursbrist
- Ekonomisk tuff situation.

Vi befinner oss inom kort i gapet där efterfrågan och behov inte täcks upp av befintliga resurser om vi fortsätter att göra som vi alltid gjort. Att få till en omställning mot en mer Nära vård är en nödvändighet och är på agendan hos alla tre regioner.

Pågående arbete och utvecklingstendenser handlar bland annat om:

- Fokus på hälsa, hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande arbete. Det finns förståelse för att förebyggande arbete är nödvändigt för att klara framtida utmaningar. Detta ställer krav på prioriteringar
- Behov av förbättrad omvärldsbevakning och framtidsspaning för att tidigt upptäcka vad som kommer påverka folkhälsan
- Fortsatt stora behov inom områdena psykisk ohälsa och övervikt och fetma
- Vidareutveckla digitala tjänster
- Ökad samverkan och samarbete

Hälsöfrämjande och sjukdomsförebyggande arbete behöver bedrivas långsiktigt och i samverkan mellan olika aktörer för att nå bäst effekt.

RPO hälsöfrämjande har många Regionala arbetsgrupper där mycket av det konkreta arbetet sker. Några exempel är Hälsan spelar roll som är kurser som vänder sig till boende med LSS-insats med syftet att påverka levnadsvanor för att uppnå en god hälsa. Det är personal som utbildas och som i sin tur utbildar de boende. Följeforskning pågår. Ett annat exempel är alkohol- och tobaksfri inför (planerad) operation där man har kontakt med RPO kirurgi.

Uppdraget för RPO rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicin omfattar hela vårdkedjan med primär- och sekundärpreventiva insatser, primärvård och specialiserad vård, rehabilitering i öppen och slutna vård, specialiserad rehabilitering, habilitering och försäkringsmedicinska insatser.

Exempel på hälsöfrämjande arbete:

Inom rehabiliteringsområdet finns en RAG som jobbar med rehabilitering vid hjärtsjukdom. Syftet är att fler ska få tillgång till kunskap och insikt om betydelsen av fysisk träning och aktivitet vid hjärtsjukdom, fler ska bli fysiskt aktiva över tid och att skapa förutsättningar för fler personer med hjärtsjukdom att på ett patientsäkert sätt ta eget ansvar för fysisk träning/aktivitet och bli mer fysiskt aktiva med varaktighet över tid.

För att främja eget ansvarstagande för fysisk aktivitet och träning över tid behövs det en ökad medvetenhet om beteendeförändringar såväl hos patienter som vårdpersonal.

Inom habilitering har man börjat jobba med ett annat fokus och förhållningssätt – Hälsa för hela livet.

Inom försäkringsmedicin har man tagit fram ett strukturerat sätt att jobba med sjukskrivningsprocessen där rehabkoordinatören kommer in i ett tidigare skede i processen. Följeforskning pågår.

Diskussionen fortsätter i resp. kunskapsråd.

Mer info finns i bildspel.

3. Inledning KR kirurgi och cancer

Jessica Frisk, ordförande i KR, hälsar välkomna till möte med KR kirurgi och cancer. Föregående mötesanteckningar godkänns och läggs till handlingarna.

Ingrid Erlandsson ger en kort uppdatering av OPT, organiserad prostatatestning. Det är relativt små volymer som har kallats, vilket inte gett några större undanträngningseffekter i nuläget. Den stora puckeln förväntas dock komma under 2027. Hitintills har 7 personer med cancer upptäckts, dessa personer hade sannolikt inte sökt vård på egen hand. Ett gemensamt kansli för hela sydöstra sjukvårdsregionen kommer byggas upp och utgå från Region Jönköpings län.

4. Reflektion av punkten Hälsöfrämjande arbete

- Önskvärt med riktade resurser utifrån ett samhällsperspektiv, exempelvis segregationen i utsatta områden och psykisk ohälsa.
- På hudkliniken arbetar man mycket med förebyggande av psoriasis, och vikten av goda levnadsvanor och fysisk aktivitet. Fetma ger ökad risk för psoriasis och svårare sjukdom. Många patienter blir bättre om de går ned i vikt. Inom hudcancer skulle det gå att göra mer förebyggande arbete.
- Uppdrag inom mödravården att fånga in riskgraviditeter vad gäller övervikt, tobak- och alkoholvanor.
- Inför ledprotesoperation finns en BMI gräns. Osteoporosprevention görs, samt rök- och alkoholfri operation.

- OPT är i sig hälsofrämjande arbete. Inom urologin är det även av vikt att ha koll på blåsfunktionen, även se till att blåsan inte fylls för mycket exvis under lång operation eller förlossning.

5. Från föregående möte – Tillgänglighet i SÖSR, samverkan utifrån tillgänglighetsdata

Senaste utskick av väntetidsuppföljning från tillgänglighetsgruppen har inte nått alla, nytt utskick via KR processtöd till RPO ordf. kommer att göras månadsvis fortsättningsvis. Syfte med utskicken är att gemensamt identifiera områden för samarbete och arbetsfördelning.

RPO rörelseorganens sjukdomar har fått ett särskilt uppdrag att se över tillgänglighet för rygg- och fotkirurgi, utifrån kompetens och resursbrist.

6. Handlingsplan 2024

Genomgång av RPOs handlingsplaner med fokus på aktiviteter 2024.

Handlingsplaner finns i bifogat bildspel.

7. NIPT och HPV-vaccinationer

Katri lyfter två frågor, dels gällande att kunskapsstödet Fostermedicin rekommenderar att NIPT (Non invasive prenatal test) för trisomi 21,18 och 13 ska utföras vid Sannolikhet 1/1000 vid KUB (Kombinerad ultraljud och biokemi- riskbedömning). Inom Sydöstra finns en gräns på 1/300. En sänkning av gränsen innebär en kostnad motsvarande 1,2 mkr, vilken verksamheten bedömt att de inte kan bära inom befintlig budget.

Den andra frågan berör HPV vaccination av kvinnor som opererats för höggradiga cellförändringar för att förebygga återkommande dysplaci. Rekommendationen är att vaccinera där individen står för kostnaden av totalt 3 sprutor, varför vissa väljer att avstå. RPO önskar kunna erbjuda vaccination enligt högkostnadsskydd för patienten.

Johan och Martin tar med ovan frågor till regionsjukvårdsledningen.

8. Övriga frågor

Inga övriga frågor.

9. Avslutning

Ordföranden tackade alla närvarande för aktivt deltagande och avslutade mötet.

Vid anteckningarna/ Charlotte Sand